

POSTANOWIENIE

12 lutego 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Góra-Błaszczkowska

na posiedzeniu niejawnym 12 lutego 2024 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa E.S. i M.S.

przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej „D.” w D.

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego,

na skutek skargi kasacyjnej E.S. i M.S.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie

z 25 maja 2022 r., I ACa 57/22,

1. **odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
2. **zasądza od powodów solidarnie na rzecz pozwanej kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia zobowiązanym niniejszego postanowienia do dnia zapłaty.**

(A.G.)

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 1 października 2021 roku Sąd Okręgowy w Szczecinie, po rozpoznaniu sprawy z powództwa E.S. i M. S. przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej „D.” w D. o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego, oddalił powództwo i zasądził od powodów na rzecz pozwanej solidarnie kwotę 5.417 zł z ustawowymi

odsetkami za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty, tytułem zwrotu kosztów procesu.

Wyrokiem z dnia 25 maja 2022 r. Sąd Apelacyjny w Szczecinie, po rozpoznaniu apelacji powodów oddalił apelację, zasądził od powodów E. S. i M. S. solidarnie na rzecz pozwanej Spółdzielni Mieszkaniowej "D." w D. kwotę 4050 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Skargę kasacyjną wnieśli powodowie, jako przyczynę przyjęcia skargi do rozpoznania podali oczywistą zasadność skargi kasacyjnej. Podkreślili, że sądy obu instancji oddaliły powództwo, co wskazuje na dokonanie oczywiście nieprawidłowej oceny dochodzonego roszczenia na gruncie prawa materialnego, w szczególności przepisu art. 24¹ oraz art. 26 ust. 1 oraz 3 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, nadto przepisu art. 18 ust. 1 ustawy o własności lokali na skutek ich niezastosowania i w konsekwencji przyjęcie, że pozwana Spółdzielnia mogła skutecznie dochodzić wobec powodów roszczeń opisanych w tytule wykonawczym - w swoim imieniu i na swoją rzecz. Wskazali, że w każdej sprawie Sąd z urzędu obowiązany jest do zbadania istnienia materialnoprawnej podstawy dochodzonego roszczenia na podstawie przedstawionych przez strony dowodów, w ich sprawie obowiązkom tym sądy nie sprostały.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną wniesiono o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania, w razie zaś przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, o jej oddalenie w całości, zasądzenie od powodów na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń, wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. W judykaturze

wielokrotnie wypowiedziano się na temat charakterystyki skargi kasacyjnej (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18).

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony – co należy podkreślić – wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c.; nie służy merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 11 lipca 2023 r., I CSK 6201/22).

Skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., gdy w sprawie doszło do kwalifikowanego: oczywistego naruszenia prawa, widocznego od razu, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby głębszej analizy jurydycznej. Chodzi więc o szczególne, kwalifikowane przypadki naruszenia prawa przez sąd drugiej instancji, dostrzegalne w sposób oczywisty dla przeciętnego prawnika, a więc gdy wyrok bez wątpliwości jest błędny lub wadliwy. Konieczne było zatem wykazanie, że Sąd drugiej instancji w sposób oczywisty naruszył przepis jasny i jednoznaczny, którego wykładnia i stosowanie nie budzi żadnych wątpliwości (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 1 marca 2002 r., I PKN 34/01; z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, z 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, z 26 października 2022 r., I CSK 3332/22, z 29 stycznia 2021 r., I CSK 491/20).

Podkreślenia wymaga, że na etapie postępowania, jakim jest tzw. „przedsąd”, nie jest dopuszczalna ocena podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.), lecz Sąd Najwyższy jest zobligowany i uprawniony wyłącznie do zbadania, czy wystąpiły przyczyny kasacyjne, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Analiza motywów zaskarżonego wyroku może być zatem dokonana jedynie pod kątem tego, czy uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zawiera argumenty, które przekonują o oczywistej zasadności skargi. By teza skarżącego o wystąpieniu podanej przyczyny kasacyjnej była zasadna,

musiałaby opierać się na wykazaniu oczywistej błędności rozstrzygnięcia Sądu drugiej instancji, zakwestionowanego w skardze kasacyjnej, wskazującej w podstawach na dopuszczenie się przez ten Sąd określonych uchybień.

Sąd Najwyższy nie dostrzegł, by skarżący wykazali zaistnienie przesłanki oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, w rozumieniu wyżej podanym. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie powołano żadnych argumentów, które mogłyby świadczyć, że w sprawie doszło do oczywistego naruszenia prawa, oraz że w wyniku takiego naruszenia prawa zapadło w sądzie drugiej instancji orzeczenie oczywiście wadliwe.

Przepis art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. nie odwołuje się do oczywistego naruszenia prawa, ale do oczywistej zasadności skargi, co oznacza, że oczywista zasadność skargi może wynikać z oczywistego i kwalifikowanego naruszenia przepisu prawa, pod warunkiem jednakże, że skarżący wykaże, iż uchybienie to zadecydowało o wyniku sprawy (post. SN z 9.12.2011 r., II PK 214/11; tak też SN w post. z 7.1.2003 r., I PK 227/02). Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (post. SN z 8.10.2015 r., IV CSK 189/15).

Sąd Najwyższy podkreśla, że przyjęcie przez Sąd drugiej instancji poglądu niezgodnego ze stanowiskiem skarżącego, nie przesądza o nietrafności wydanego w sprawie orzeczenia, ani o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej.

Mając na względzie zaprezentowane argumenty, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej, nie znajdując też okoliczności, które obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu w ramach przedsądu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na zasadzie odpowiedzialności za wynik sporu – na podstawie art. 98 § 1 i 3 w związku z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. oraz w związku z § 2 pkt 6 i § 10 ust. 4 pkt

2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r.
w sprawie opłat za czynności adwokackie.

[SOP]

[ał]